

Mic Jurnal al Primăriilor

Anul V • Nr. 5 (49) • Mai 2020

„Privilegiul și osânda de a fi frumoasă”

În această lună se împlinesc 116 ani de la nașterea Elvirei Godeanu. A fost una dintre cele mai frumoase și mai talentate actrițe de teatru și de film pe care le-a avut România. Iată cum o caracteriza contemporanul ei Fosian, în volumul „Artiști bucureșteni de teatru, operă și revistă”:

„Elvira actriță?... Mai puțin decât oricare alta, prin oroarea ei de publicitate, de podoabe, de cancanuri... Dar cu atât mai autentică artistă, prin pasiunea de a-și împlini un cât mai complet destin de femeie, pe scenă ca și în viață. Elvira Godeanu are privilegiul și osânda de a fi frumoasă, într-o vreme când s-a acreditat legenda că nu pot avea talent într-adevăr decât slutele sau desfiguratele, și are curajul de a-și afirma neconținut suveranitatea acestei grații feminine, prin creațiuni artistice în care se destăinuiesc uimitoare facultăți de transfigurare.”

ESTE BINE SĂ ȘTIȚI!... În această perioadă de pandemie, „Micul jurnal al primăriilor” ajunge cu consecvență lunară la cititori din patru județe!

pag. 2

RECAȘ

pag. 3

SÂNMIHAIU R.

pag. 4

CHECEA

pag. 5

SĂVÂRSIN

pag. 6

FÂRLIUG

pag. 7

VOITEG

pag. 8

SECUSIGIU

pag. 9

CENEI

pag. 10

LENAUHEIM

pag. 11

VINGA

pag. 12

Bătrâni ajunși genii...

„Trecerea unui om pe pământ este reținută doar prin faptele sale!”

Teodor PAVEL - Primar al orașului Receaș

Privind străzile goale din așezările prin care am trecut spre orașul viilor, m-am gândit la cât de fericit poate fi omul ce-și poate pune sigiliul din inel pe ceara unei singure clipe de libertate în primăvară. Din păcate, oamenii sunt siliți să se ascundă de semeni, de soare, de bucurie. Cât de reală este această pandemie știm, dar cât de gravă nu vom afla niciodată. Ce știm sigur, azi, este faptul că și dacă este călcat de tren, omul moare cu o secundă înainte de coronavirus! Se pare că minciuna circulă mai repede decât coronavirusul, atât de repede încât îmi vine să mă ascund în dosul ființei, la umbra unor vremuri uscate, revoluate, încercând, cu verbul meu, să-mi plămădesc

o altă lume, pe care s-o veghez ca Argus din veșnice redute. Până atunci, dialogul cu edilul orașului Receaș m-a bucurat îndepărtându-mă, fie și pentru o clipă, de teama planetară.

Domnule primar, așa cum ați spus în începutul dialogului nostru trecut, nu opriți lucrările, investițiile destinate orașului Receaș.

De ce să ne oprim? S-a oprit viața pe planeta Pământ? Mihaela dragă, trecerea unui om pe pământ este reținută de urmași doar prin faptele sale. Cum să ne oprim proiectele? Păi, oamenii m-au votat să definitivez proiecte, nu să mă opresc. Sigur, muncind în această perioadă este absolut necesar să respectăm măsurile de siguranță recomandate de specialiști, ceea ce, precum vezi, noi chiar facem.

Domnule primar, prin activitatea mea desfășurată la jurnalul primăriilor, observ o reală intenție a primarilor de a schimba sistemul de iluminat public tradițional, cu unul pe LED-uri. Dumneavoastră ați reușit această performanță...

Nu știu dacă o putem numi performanță, cred că mai nimerit ar fi să numim această realizare sarcină de servicii îndeplinită.

Sunteți modest.

Poate, dar pentru asta sunt aici, să muncesc.

Prin ce program ați reușit să schimbați vechiul sistem de iluminat?

Printr-un program transfrontalier. Acest sistem de iluminat public, a fost realizat încă din anul 2016, în Petrovaselo, apoi în anul 2019 în localitatea Herneacova și nu în cele din urmă la Receaș, Bazoș și Izvin.

Ce ar fi de remarcat la aceste lămpi?

În primul rând economia de 75% pe care o vom contabiliza la consumul de curent, apoi faptul că au o garanție de șase ani și, nu în ultimul rând, faptul că asigură o calitate superioară iluminatului.

Dacă tot ați amintit de program transfrontalier, ați mai accesat astfel și alte fonduri?

Da, în ce privește accesarea de fonduri nerambursabile, noi ne-am axat pe proiectele transfrontaliere cu Serbia.

Sunt mai ușor de accesat?

Măi, sunt întradevăr mai ușor de accesat, dar sunt foarte greu de materializat.

În ce sens?

În sensul că achizițiile trebuie suportate la început din bugetul local și abia mai târziu vin sumele de bani de la comunitatea europeană și asta cu condiția să fie respectate, cu exigență maximă, toate cerințele cerute de comunitate.

Ce ați achiziționat astfel?

Am reușit achiziționarea a două autospeciale pentru serviciul de pompieri al formației de voluntari din cadrul primăriei orașului nostru și a unui utilaj multifuncțional, pe care îl folosim la tocarea crengilor de pe marginea drumurilor, la întreținerea prin cosire a spațiilor verzi, pentru dezapezire, pentru încărcat pământ și nisip, la nivelări, la măturarea și spălarea străzilor, pentru paletaj, pentru intervenții la schimbarea lămpilor de iluminat public, cu alte cuvinte asigură, așa cum o arată și denumirea, o paletă largă de servicii utile.

Ați mai realizat achiziții și printr-un alt program?

Da, prin Grupul de Acțiune Locală, am reușit achiziționarea unui nou buldoexcavator și a unui tractor nou. Și tot prin acest program am reușit amenajarea cu copertine a Pieții de Vechituri din orașul nostru.

Domnule primar, dacă ați mai avea timp, eu aș mai avea câteva întrebări.

Mihaela, timp nu prea am, dar nu au intrat zilele în sac.

Poșta redacției

Faptul că cititorii ne trimit întrebări, folosind diverse mijloace moderne de comunicare, ne îndeamnă să credem că jurnalul nostru ajunge la destinația propusă și este citit. Ne bucură fără îndoială acest fapt, așa că răspundem cu plăcere tuturor. Doamna Raveca Stoian din

Cititorii ne întrebă, noi răspundem

orașul Receaș ne întrebă dacă măștile chirurgicale pot fi refolosite după igienizare? Doamnă Stoian, specialiștii susțin că este bine să folosim măștile de fiecare dată când ieșim din casă, chiar pentru o perioadă scurtă. Virusul nu persistă mai mult de patru zile pe suprafața măștii, care

e o suprafață destul de repelentă, adică nu menține particule. Deci, da, măștile pot fi refolosite. Punem masca respectivă într-o pungă de hârtie, notăm ziua în care am folosit-o și o refolosim peste patru zile. Masca chirurgicală poate fi dezinfectată prin fierbere timp de trei minute.

Așchii de adevăr

Mare minune...

Marea minune este această continuitate ascunsă în restriștea vremurilor, deși pare că totul a încremenit. Dacă Baudelaire spunea că „cea mai mare păcăleală a diavolului a fost să îl convingă pe om că nu există”, poate că cea mai mare reușită a lui Dumnezeu a fost să pună în adâncul sufletului sentimentul că El totuși există, deși nu îl mai vedem de mult. Minunea nu e ce ni se întâmplă azi sau ieri, ci faptul că, deși trebuia să ne dezintegrăm de mult ca istorie sau ca neam și conștiință, mergem mai departe, la fiecare îngheț, potop, incendiu sau cutremur. Ne ridicăm la fiecare vânt de iarnă sau de primăvară ocrotiți de mâna lui Dumnezeu.

Jr. Remus GAL

Epigrama pandemiei

Ștefan CAZIMIR

Multe am văzut în viață:
Regi, regine pe sprânceană;
Astăzi, iată, iese-n față
Și un virus cu coroană.

Pagină coordonată de
Mihaela ASTRENIE

„Spre cinstea lor, consătenii mei au înțeles bine dimensiunile acestui flagel respectând legile țării!”

Viorel MĂRCUȚI - Primar al comunei Sânmihaiu Român

Îndreptându-mă spre comuna Sânmihaiu Român, opresc de câteva ori în apropiere de Bega, privind deasupra ei spre câmpia care miroase a vară. În curând, surele stoguri de fân și snopii aurii de grâu își vor înșira tabăra în largul câmpiei până hăt-departe, în nemărginirea ei. Crengile pletoase de cireși, pruni, meri, se vor încovoia sub povara rodului. Doar cerul neschimbat se va privi în oglinda lucie a apei țărnuite de maluri verzi și falnic înălțate. Ce plin de voluptate și vrajă e începutul de vară în Banat!...

Domnule primar, după ce am admirat îndelung frumusețea comunei dumneavoastră aflată aproape de pragul verii, am mai zăbovit un timp admirând frumusețea parcului din Utvin, gândindu-mă la modul prin care v-ați gândit să asigurați buna pază a acestei realizări și a altora asemănătoare.

Cred că noi am vorbit și, dacă nu am vorbit o fac acum, vorbind pe scurt despre proiectul care să ne permită supravegherea video, nu doar a parcului de la Utvin, ci a întregii comune.

La ce valoare se ridică acest proiect?

La circa 60.000 de euro. Și când spun întreaga comună, vreau să evidențiez atenția aparte pe care o acordăm instituțiilor fundamentale din cadrul unei localități: școala, grădinița, primăria, ordinea fiind aleatorie dar elocventă. Sigur că vom arăta o atenție aparte și intrărilor, precum și ieșirilor, din localitățile comunei noastre.

Este un lucru extrem de necesar.

Evident, astfel am gândit să ducem la o creștere mai eficientă a siguranței consătenilor noștri, să putem supraveghea și zonele unde desfășurăm investiții și, de ce nu, să sancționăm

atunci când se impune, împreună cu organele abilitate, abaterile de la normele de conviețuire civilizată.

Ce număr de camere vă gândiți că ar asigura necesarul unei bune supravegheri?

Cred că 60 vor fi suficiente. Aș mai vrea să menționez că am hotărât ca la intrările și ieșirile din localitățile comunei să fie amplasate camera capabile să înregistreze atât numărul mașinii cât și ora trecerii ei. Asta pentru a veni și în sprijinul Poliției Locale, în cazul nedorit, desigur, al încălcării normelor rutiere.

Domnule primar, din respect pentru timpul dumneavoastră și pentru amabilitatea cu care m-ați primit, aș dori să vă mai adresez o întrebare.

Vă ascult.

Cum au fost respectate interdicțiile guvernamentale de locuitorii comunei dumneavoastră în această perioadă?

Draga mea, nici o decizie de acest gen nu este ușor de suportat. Dar, spre cinstea comunei noastre, spre cinstea lor, consătenii mei au înțeles bine dimensiunile acestui flagel respectând legile țării.

Rubrica școlii

Când pui o întrebare luminezi lucrurile...

Leva Sabina Dumitrașcu din localitatea Utvin, ar dori să știe cum se spune corect: „Drept care” sau „drept pentru care”? Dragă Sabina, sintagma „drept pentru care” este greșită. De ce? Pentru că, în „Gramatica Limbii Române” a Mioarei Avram, un instrument util, care urmează normele Academiei Române, dar de care azi nu prea mai știu decât, eventual, studenții la Litere, se explică foarte clar că structura „drept pentru” este una pleonastică. De asemenea, în Dicționarul Explicativ al Limbii Române, unde apare numai sintagma „drept care”, aceasta este sinonimă cu: „prin urmare”, „așadar”, „deci”... Așadar, în exemplul de mai sus, exprimarea corectă era: „Mai aveți dvs. de plătit taxa X, drept care mergeți la ghișeu Y...” Concluzie: sintagma „drept pentru care” este greșită, cea corectă fiind întotdeauna „drept care”.

Poșta redacției

Cititorii ne întrebă, noi răspundem

Domnul Ioan Marcu din comuna Sânmihaiu Român ne întreabă, în numele unei rude din județul Hunedoara, cum poate fi contestată amenda primită în starea de urgență? Domnule Marcu, persoanele care pe durata stării de urgență, au primit amendă pentru completarea incorectă a declarației pe propria răspundere sau pentru că au uitat respectivul document acasă, ori din alte motive, pot scăpa de plata sancțiunii contestând în instanță procesele verbale completate de organele de ordine. Oricine a fost sancționat pentru abaterea de la măsurile stabilite pe durata stării de urgență și nu a plătit amenda primită, pot depune o plângere la judecătoria în a cărei circumscripție a fost săvârșită contravenția.

Termenul legal pentru contestarea unui proces-verbal de contravenție este de 15 zile. Odată depășit acest termen, cei amendați nu mai pot contesta măsura. Totuși, pentru că termenele de prescripție și decădere sunt suspendate pe perioada stării de urgență, plângerile se vor putea depune în cel mult 15 zile de la ridicarea stării de urgență, adică până spre sfârșitul lunii mai.

În ceea ce privește termenul de judecată, acesta este de cel mult 30 de zile. Totuși, ținând cont de faptul că, până acum, au fost date peste 300.000 de astfel de amenzi, iar instanțele sunt supraaglomerate, este de așteptat ca soluționarea să dureze mai mult.

La capitolul documente, precizăm că plângerea trebuie depusă la judecătoria alături de dosarul cauzei, care conține probe ce vin în susținerea motivului contestației. În mod evident, de la dosar nu trebuie să lipsească procesul-verbal, care se depune în copie, nu în original.

„Numărul de telefon al viceprimarului, al asistentului medical comunitar și al meu sunt cunoscute locuitorilor comunei!”

Daniel-Florin FLOREA - Primar al comunei Checea

S-a oprit metronomul ploilor, lăsând pământul să germineze, visând poemul clasic al pâinii. Liniștită ca un nesfârșit lac senin, câmpia se trezește la viață, în timp ce deasupra ei norii de pe zare se destramă în felurite țări și nețări, pe care nu le știm. Caligrafie pe un cer valah. E soare și sufletul miroase o smirnă ca-n herbarul genuin, iar tânărul edil al comunei Checea mă primește cu proverbiale sa politețe.

Domnule primar, ne apropiem de finalul unei perioade de mari restricții...

Mai ales pentru cei mai vârstnici.

Exact, și chiar despre dâșii doresc să vă întreb: cum e situația persoanelor de peste 65 de ani în comună?

Domnule Miron, noi am acordat tuturor persoanelor de peste 65 de ani atenția cuvenită. În acest sens, domnul viceprimar a mers la acești cetățeni acasă cu șoferul și cu asistentul comunitar.

Mulți din ei au pensii, domnule primar?

Da, cei mai mulți au pensii. Dar în general oamenii în vârstă au rude cu care țin legătura. Sunt foarte puțini cei care nu au pe nimeni. Pe aceia îi vizităm și îi ajutăm. Aceste vizite le vom repeta. De altfel, pentru a putea să le acordăm în timp optim sprijinul celor care au nevoie de noi, i-am rugat să ne anunțe la orice oră!

Cetățenii din comuna dumneavoastră au respectat condițiile impuse de ordonanțele de urgență?

Da!

Am auzit că dumneavoastră ați venit în ajutorul tuturor cetățenilor, oferindu-le gratuit formulare tipizate, ca să spun așa, a declarațiilor de deplasare.

Da, este adevărat și aceste declarații se găsesc în continuare la magazinele alimentare de pe raza comunei noastre. Iar pentru cei care nu au avut posibilitatea să se deplaseze, atât eu cât și viceprimarul comunei Checea, domnul Ioan Breje,

am putut fi apelați telefonic și ne-am deplasat la locuința cetățenilor pentru a le pune la dispoziție această declarație. De altfel, numărul de telefon al viceprimarului, al asistentului medical comunitar și al meu sunt cunoscute locuitorilor comunei. E bine să mai consemnați și faptul că toți colegii mei din administrația locală au fost și sunt alături în susținerea acestei cauze comune. Tot în această idee, țin să spun că am rugat toți cetățenii să-mi semnaleze orice situație sensibilă apărută în comună noastră și care trebuie urgent rezolvată în actualul context al crizei.

Magazinele au fost aprovizionate?

Da, pe toată această perioadă, vreau să mai spun că magazinele au fost și sunt bine aprovizionate. Avem de toate, inclusiv vestita drojdie și făină.

Există și măști?

Există inclusiv măști la farmacie, dar de obicei oamenii au acasă, iar când ies la cumpărături își pun măștile.

Care au fost și sunt, evident, principalele recomandări pentru prevenire?

Pentru prevenirea contaminării am sfătuit consătenii să păstreze distanța socială de peste 2 m, să poarte mască și să aerisească încăperile cât mai des. Tot pentru prevenirea contaminării am sugerat spălarea mâinilor și dezinfectarea cât mai des a suprafețelor cum ar fi: podele, tălpi de pantofi, clanțe, întrerupătoare, telefoane mobile etc.

Domnule primar, vă mulțumesc!

Și eu vă mulțumesc!

Poșta redacției

Ne-am interesat pentru dumneavoastră

Atenție la ofertele de muncă în străinătate

Mai multe clauze înjositoare apar în contractele de muncă semnate de românii care vor să plece în Germania. În plus, oamenii au primit contractele când erau în aeroport și se pregăteau de decolare și acolo le-au și semnat. Astfel, potrivit documentului, muncitorii români care vor să plece să lucreze în Germania au termenul de preaviz de numai o zi. În mod normal, în Germania sunt patru săptămâni minim, înainte să te poată da afară. O altă clauză pentru care românii au semnat este aceea că angajatorul îi obligă să presteze muncă suplimentară. De asemenea, o altă clauză pusă de angajator se referă la faptul că acesta le poate schimba angajaților atât domeniul de activitate, cât și locul de desfășurare al activității.

Spre exemplu, dacă acei oameni au plecat să recolteze roșii, ei ar putea să se trezească că sunt mutați la activități în construcții.

Elevii ne întreabă, noi răspundem

Eleva Maria Ș., din comuna Checea, ar dori să afle de unde provine expresia „luna de miere”. Dragă Maria, expresia atât de dulce „lună de miere”, asociată astăzi mai mult cu ofertele agențiilor de turism decât cu sensurile ei mai vechi, ei bine, trebuie să știi că poveștile pe care le poartă în spate sunt vechi de mii de ani și originea ei este revendicată din mai multe părți. Una dintre explicații și cea mai importantă este aceea că expresia provine din Orient și se află consemnată în celebra carte „Zend Avesta” a vechilor perși. „...Prima lună de căsătorie e luna de miere, iar a doua, luna de pelin”, citează și Voltaire din „Zend Avesta”. Prin urmare, din această completare azi întotdeauna omisă sau uitată, reiese că vechii perși erau desul de circumspecți în privința dulceții căsătoriei și voiau să arate în acest fel cât de puțin durează fericirea... O lună doar!

Până la noi a supraviețuit, se pare, doar prima parte, pelinul fiind uitat undeva, printre secole... De asemenea, o altă poveste care stă în spatele expresiei ar proveni nici mai mult nici mai puțin decât din Babilon, unde, în prima lună de după nuntă, tatăl miresei îi oferea ginerelui o băutură făcută din miere de albine fermentată, un afrodisiac, pe care el era obligat să-l bea, timp de o lună întreagă, pentru ca tânărul cuplu să aibă cât mai repede copii.

Pagină realizată de Gheorghe MIRON

„Este păcat ca acești copii să fie discriminați!”

Deși avem pregătit un interviu cu domnul primar Ioan Vodicean, amânam apariția interviului, pentru a mediatiza cu ajutorul jurnalului primăriilor gestul excepțional făcut de edil în sprinjinul unor elevi din localitățile comunei sale. Despre ce este vorba? Ne-a spus chiar domnia sa: „Cursurile școlare se desfășoară online și în comuna Săvârșin în această perioadă, dar din păcate în două sate nu avem acoperire de telefonie mobilă și internet. Este o foarte mare problemă, pentru că mulți copii sunt în imposibilitatea de a participa la cursurile online. Unii, care sunt mai cu drag de școală, au urcat sus pe deal și s-au conectat la internet. Și din dorința de a socializa cu colegii, cu dascălii. Sunt totuși aproape două luni de când s-au suspendat cursurile, există și în rândul copiilor nevoia de a socializa, de a vorbi cu colegii, cu prietenii. Noi am făcut o adresă către Prefectură și Inspectoratul Școlar, prin care îi rugăm să ne sprijine cu această problemă. Am făcut nenumărate solicitări către operatorii de telefonie mobilă, dar am primit mereu același răspuns: «E un număr prea mic de abonați și nu se justifică o investiție atât de mare.» Este păcat ca

acești copii să fie discriminați și să piardă o parte din materie. Sperăm să primim ajutorul autorităților județene în rezolvarea acestor probleme”. Iată și cererea edilului „Vetrei Regale”, către autoritățile județului Arad:

Ioan VODICEAN - Primar al comunei Săvârșin

Către instituția prefectului – județul Arad
Având în vedere precizările OMEC nr. 4135 / 21.04.2020, în legătură cu desfășurarea cursurilor online vă aducem la cunoștință că în localitățile Toc și Pârnești, aparținătoare comunei Săvârșin, nu există acoperire de telefonie mobilă și internet din partea vreunui operator al unor astfel de servicii.

Au fost, în decursul anilor, transmise mai multe solicitări în acest sens, însoțite de tabele cu semnături ale solicitanților de astfel de servicii din localitățile menționate, însă, din păcate, de fiecare dată au fost invocate numărul mic de beneficiari și cheltuielile mari pentru realizarea unor rețele în aceste sate raportat la numărul potențial de abonamente. Prin urmare, în acest moment, elevii din aceste două localități neputând participa la cursurile online, vă rugăm a ne sprijini în soluționarea acestei situații delicate.

Anexăm adresa trimisă de Liceul Tehnologic Regele Mihai I.

Cu aleasă considerație,
Primarul comunei Săvârșin, Ioan Vodicean

Din agenda de lucru a primăriei comunei Săvârșin

Dincolo de interdicțiile severe impuse pentru a micșora răul făcut de pandemia numită coronavirus, proiectele pregătite pentru acest an de administrația comunei Săvârșin continuă. Astfel, despre lucrările la un obiectiv major, e vorba de noua grădiniță aflată în localitatea Săvârșin, domnul primar ne-a spus: „În această perioadă s-a început montarea tâmplăriei PVC cu geam termopan la noua grădiniță din Săvârșin, iar în paralel se lucrează la instalațiile sanitare, termice și electrice. Urmează să trecem la începerea tencuielilor de interior. Suntem astfel în grafic și sper ca lucrurile să continue tot așa”. Întrebat despre celelalte investiții aflate în derulare, tot de la domnul primar am aflat că: „Lucrările la investițiile pe care le desfășurăm acum se încercă în termenii stabiliți. Lucrăm la Căminul Cultural din satul Toc și suntem aproape de finalizarea lucrărilor atât la Căminul Cultural din satul Căprioara cât și la cel din localitatea Hălăliș.” Interesându-ne despre infrastructura rutieră, domnul Ioan Vodicean ne-a spus: „În ce privește străzile s-a turnat asfalt pe majoritatea lor. Mai avem două, în Săvârșin și Hălăliș, unde pe lângă lucrări de asfaltare mai avem și regularizarea unui curs de apă, aceasta fiind o lucrare mai complexă.”

ATENȚIE! Cât rezistă coronavirusul pe cardurile bancare

Coronavirusul este cel mai activ la temperaturi în jurul de 4° grade. La 4°, infecția durează mai mult de două săptămâni, în timp ce la 70° moare în cinci minute. Conform unui raport prezentat de oamenii de știință, la 22° coronavirusul rămâne activ cel puțin o săptămână, la 37°, aproape două zile și la 56° mai puțin de 30 de minute. Pe hârtie virusul durează mai puțin de 3 ore, pe lemn și țesături - nu mai mult de 2 zile, pe sticlă - mai puțin de 4 zile și pe oțel inoxidabil și materiale plastice - nu mai mult de o săptămână.

Poșta redacției

Cititorii ne întrebă, noi răspundem

Mai mulți cititori ai „Micului Jurnal al Primăriilor”, ne-au cerut informații privind perioada în care vom scăpa de măsurile luate împotriva pandemiei. Sincer vorbind, din informațiile primite de la specialiști, se pare că nu scăpăm de această măsură decât peste câțiva ani! Pornind de la ipoteza că afecțiunea cauzată de noul coronavirus va deveni sezonieră, după modelul altor virusuri din aceeași familie și așa cum susțin majoritatea specialiștilor în domeniu, cercetătorii au ajuns la concluzia că, pentru a evita o altă criză medicală, până în 2020 vor fi necesare mai multe perioade de distanțare socială. Măsura distanțării sociale nu trebuie anulată definitiv, în absența unor tratamente, fie că e vorba de vaccin sau de alt remediu capabile să distrugă noul coronavirus, perioade intermitente de distanțare socială vor fi, cu siguranță, necesare. Durata și gradul de izolare vor putea fi reduse imediat ce marile laboratoare și companii farmaceutice vor reuși să găsească tratamente sau un vaccin eficiente. Până atunci însă, în țările care au avut cel mai mult de suferit din cauza pandemiei provocată de Covid-19, inclusiv în Statele Unite, ar trebui elaborat un program special, unde perioadele de izolare și relaxare să se succedă în ritmul evoluției epidemiei de coronavirus. Viitoare perioade de restricții nu trebuie să fie extrem de severe și nici să acopere în totalitate perioadele în care virusul SARS-CoV-2 va fi activ - vezi anotimpurile cu temperaturi mai scăzute, astfel, se vor contamina mai multe persoane ceea ce va oferi posibilitatea ca populația să dobândească un nivel de imunitate tot mai extins la acest virus. Prea multă izolare ar împiedica formarea acestei imunități colective.

Pagină realizată de Mihaela ASTRENIE

„În Fârliug vor fi finalizate lucrările de asfaltare a cinci din ultimele șase drumuri comunale rămase neasfaltate în sat!”

Ioan BORDUZ - Primar al comunei Fârliug

Mă apropiam de frumoasa comună Fârliug și lumina zilei creștea; vântul mâna negurile și munții parcă se depărtau. La intrarea în comună, grădinile din împrejurimi, la mijlocul lui mai, strecurau plăcute miresme de flori. Le simțeam foarte deslușit pe fiecare, îmi pătrundeau în nări cu răcoarea dimineții, îmi umpleau tot trupul până în cele din urmă fibre cu simțirea sălbatică a bucuriei de viață. Dialogul avut cu domnul primar a fost scurt dar clar, clar și edificator...

Domnule primar, chiar grăbit fiind, vă rog să-mi răspundeți la câteva întrebări.

Cu plăcere Mihaela, doar nu ai bătut drumul până aici în zadar.

Domnule primar, lucrați chiar și în această perioadă!

Da, cu toată starea de urgență, continuăm lucrările și investițiile destinate unei vieți mai bune și mai decente.

La ce anume lucrați?

Lucrăm la sistemul public de alimentarea cu apă pentru satele Remetea Pogănici, Valea Mare și Duleu. Lucrările se află în plin proces de executare.

Lucrări extrem de importante.

Desigur, este foarte necesară investiția pentru că vorbim de lucrări de alimentare cu apă pentru comunitatea din Fârliug și este lucrul pe care și-l doresc oamenii cel mai mult. În zonă nu este apă potabilă, sursa de apă este foarte deficitară și avem nevoie de realizarea și extinderea rețelei.

drumuri comunale rămase neasfaltate în sat.

De ce cinci și nu șase?

Pentru că o singură stradă nu a putut fi prinsă în programul accesat de primăria comunei. Pentru consolidarea unui drum, în prezent se lucrează la un zid de sprijin de aproximativ 100 de metri lungime, iar în următoarea perioadă se va realiza asfaltarea tronsonului de drum.

Aveți și investiții prioritare?

Din punctul meu de vedere, acestea sunt investițiile prioritare: canal apă și drumuri.

La ce valoare se ridică aceste lucrări?

Lucrările sunt în valoare estimativă de 1.000.000 euro, fiind destinate pentru o viață mai bună a tuturor locuitorilor comunei noastre.

Cu lucrările de asfaltare cum stați?

În Fârliug vor fi finalizate lucrările de asfaltare a cinci din ultimele șase

Pagină realizată de Mihaela ASTRENIE

„Să vii dintr-o familie bună nu înseamnă să ai bani. Să vii dintr-o familie bună înseamnă să ai educație, respect și valori!”

Prof. Camelia FOGAȘ - Director Școala Gimnazială Voiteg

În această primăvară interzisă, în care doar dreptul la vis nu ni se poate lua, visez... Visez la flori, și văd bărbați cu ochii visători purtând mari buchete-n brațe, pe care apoi le așează iubitei pe masa devenită mirabilă grădină. Flori ce plutesc pe apă, flori de fulgi, flori de munți crescute pe niște stânci severe, flori visătoare tolănite-n clime dulci și chiar flori ce cresc sub cer de sticlă-n sere. Un univers de flăcări și arome... Astfel visând am ajuns în frumoasa comună Voiteg pentru a continua dialogul meu cu minunata doamnă Camelia Fogaș.

Doamnă profesor, care este cartea dumneavoastră de căpătâi?

Cartea de căpătâi, aș putea spune, este cartea care pune bazele culturii omului. Pe vremea anilor 1980 când nu era internet, telefoane smart și calculatoare, elevii citeau foarte mult. Era o concurență între copii, privind achiziționarea unor cât mai bune cărți. În acest sens am fost privilegiată, dacă pot să spun astfel, mama fiind bibliotecară și tata fiind pasionat de lectură am avut o bibliotecă de cel puțin 2000 de volume la vremea aceea. În clasa a VII-a am citit toată colecția lui Dumas, Balzac, Eliade, Eminescu, Creangă, Coșbuc, Blaga etc. În școala generală cartea de suflet mi-a fost „Maytrei” de Mircea Eliade, iar când eram în liceu m-a fascinat „Agonie și extaz” de Irving Stone, ambele povești impresionante despre spiritual uman.

Doamnă profesor, care sunt cărțile pe care le sugerați pentru lectură elevilor în această perioadă de năucitoare pandemie?

Sigur, sugestiile în privința cititului sunt foarte diversificate, în funcție și de vârsta copilului. Să vii dintr-o familie bună nu înseamnă să ai bani. Să vii dintr-o familie bună înseamnă să ai educație, respect și valori! Sunt convinsă, totodată, că atât doamnele învățătoare din comuna noastră, cât și doamna profesoară de limba și literatura română, care, spre marea mea satisfacție sufletească, este una dintre puținii consăteni ai noștri care mai vorbește încă și în grai bănățean, au grijă ca toți copiii noștri să lectureze cărți educative specifice vârstei lor.

Pot chiar și părinții să fie îndrumători în acest sens.

Desigur, într-o familie cu cultură și tradiție a lecturii, copiii înșiși vor fi atrași de cărți. Părinții elevilor noștri trebuie să înțeleagă că aceștia fie că stau la rând sau merg undeva, pot lectura o carte cu imagini și nuvele decât să rămână prizonierii jocurilor de pe telefon sau tabletă.

Vorbind de elevi, există, fără îndoială, elevi care vă poartă în suflet ca pe un model demn de urmat. Cine din pleiada de dascăli pe care i-ați avut a rămas un model pentru dumneavoastră? De ce?

Sigur, sunt mulți, foarte mulți dascăli ai școlii din Voiteg care au fost un model de viață pentru mine, dar cea care a rămas în sufletul meu a fost doamna mea învățătoare.

Cum se numea?

Maxim Maria, doamna cu care am și păstrat legătura până în momentul când a părăsit această lume. Era o relație specială între noi, mereu sfătuitoare și criticul meu în sensul cel mai constructiv.

Care e maxima dumneavoastră preferată?

Maxima mea preferată este „Legea perseverenței” - „Abilitatea noastră de a persevera, în ciuda obstacolelor și a dezamăgirilor, denotă încredere în noi înșine. Perseverența este o calitate de fier în drumul spre succes, spunea Peter Arnold

Dar anotimpul dumneavoastră preferat?

Domnișoară Mihaela, anotimpul meu preferat este vara pentru că iubesc marea, loc de răsfăț pentru trup, suflet și minte.

Vara se află la un pas de noi. Vă doresc o vară frumoasă!

Și eu vă doresc asemenea.

Un mare poet pe nedrept uitat - Damian URECHE

ETICA

Să învățăm discreția din șoapte

Și verbele tăcute din hârtii

Mai bine-un licurici în miez de noapte

Decât să fii un far în plină zi.

Am regăsit pe pagină sublimul

Și simfonia visului pe roți,

Nu egoismul de-a ajunge primul

Ci măreția de-a ajunge toți.

Să-i dăm secundeii viață pentru viață,

Să bea pământ luceferii înalți !

Dacă destinul te așază-n față,

Să nu se uite umbra celorlalți !

Un stol de râuri holda ne-o ridică

Și norii roditorii pun pecete,

Chiar dacă-n palma globului e mica

Această mare țară de poeți ;

Dă energie soarelui atomul,

Furtuni se sparg pe frunți de mateloți,

De veacuri omul vrea să fie omul

Egal cu sine și egal cu toți.

Poșta redacției

Cititorii ne întrebă, noi răspundem

Prof. univ. dr. Aurel MIHUȚ

Doamna Simona Vlaicu din comuna Voiteg ne întrebă dacă COVID-19 supraviețuiește mai bine la temperaturi foarte reci. Stimată doamnă, un studiu realizat de către statul american New Jersey, pe două virusuri înrudite cu Sars-Cov-2 arată că atât temperaturile joase, cât și umiditatea redusă le ajută să supraviețuiască mai mult. Mai exact, la o temperatură de 4 grade Celsius și umiditate 20%, peste două treimi din virusuri au supraviețuit 28 de zile, iar la o temperatură de 40 de grade, cu umiditate 80%, virusurile au rezistat mai puțin de șase ore.

Mai mult, la temperaturi sub 0 grade Celsius și până la -20 de grade, Sars-Cov-2 ar putea supraviețui până la doi ani, dacă este similar coronavirusurilor din familia sa. Acest lucru demonstrează că noul coronavirus COVID-19 supraviețuiește mai bine la temperaturi mai reci, ceea ce este de așteptat ca virusul să supraviețuiască un timp îndelungat fiind înghețat. În acest context, medicii din New Jersey recomandă curățirea periodică a frigiderului folosind dezinfectanți aprobați, spălarea pe mâini, cât și spălarea produselor.

Pagină coordonată de Mihaela ASTRENIE

„Dorința mea este ca în următorii patru ani să asfaltăm toate străzile din comună!”

Ilie CHEȘA - Primar al comunei Secusigiu

Ori de câte ori îl întâlnesc pe primarul frumoasei comune Secusigiu, îmi amintesc vorbele bunicului meu gugulan cu fală de pe Valea Bistrei, care mereu îmi spune și azi: „Mihaela, norocul trebuie să te găsească muncind!” Ei bine, pentru munca sa pusă în slujba comunității comunei sale, domnul Ilie Cheșa a fost răsplătit de „Asociația Primarilor din Banatul Istoric”, cu titlul de „Primar al Țării Banatului cu Placheta de Excelență”. Și, de câte ori revin și văd comuna Secusigiu, îmi spun că cei de la „Asociația Primarilor din Banatul Istoric” au ales omul potrivit. Muncind l-am întâlnit și în primăvara asta, la mijlocul lunii mai.

Lucrați de zor, domnule primar, și în această perioadă de gripă planetară.

Musai! De altfel am mai spus că anul acesta voi continua asfaltările în comuna Secusigiu, până la realizarea asfaltării celor 15 km prevăzuți în acel prim proiect pregătit.

De ce «acel prim proiect»?

Pentru că anul acesta am prevăzut întocmirea unui nou proiect prin care dorim să continuăm asfaltarea unor noi străzi în toate localitățile comunei noastre.

Și atunci pentru următorii ani ce mai rămâne de făcut?

Ei, cum ce mai rămâne? Dorința mea este ca în următorii patru ani să asfaltăm toate străzile din comună!

Ună din întrebările sugerate mie de cei de la Curtea de Conturi, este aceea legată de nivelul de colectarea al impozitelor?

Am atras atenția și în ziarul local, că la nivelul comunei noastre, din păcate, gradul de colectare a impozitelor și taxelor este destul de scăzut.

Ceea ce ne dă de înțeles că...

Acest fapt denotă că o parte din cetățenii comunei nu și-au achitat taxele și impozitele locale. De altfel, am mai adus la cunoștința consătenilor noștri că legislația în vigoare este imperativă în acest sens. Și, pentru că ai amintit de Curtea de Conturi, este bine ca cetățenii comunei să știe că la toate controalele pe care această instituție a statului le efectuează, atrage la modul foarte serios atenția tuturor primărilor să pună în aplicare procedurile de executare silită pentru a putea astfel să recupereze restanțele la taxele și impozitele locale.

Legat de aceste sume, ce credeți că ar mai fi util cititorilor să cunoască?

Faptul că sumele pe care o comună le primește de la finanțe, sub formă de sume defalcate, sunt direct proporționale cu gradul de colectare a taxelor și impozitelor locale!

Mai exact, ce înseamnă acest fapt?

Înseamnă că cu cât procentul de colectare a taxelor și impozitelor locale este mai mare, cu atât comuna va primi bani mai mulți de la Ministerul Finanțelor, iar acei bani vor fi folosiți, după cum se cunoaște, în viitoare investiții în comună. Ori, printr-o socoteală simplă, dacă cetățenii nu achită la vreme taxele și impozitele locale, atunci și sumele de bani primite de comună vor fi mai mici, fapt care afectează lucrările de modernizare a comunei și nu numai.

Domnule primar, în această perioadă în care o gripă ciudată ne-a închis ușile Bisericilor și Caselor de Rugăciune, ați salutat, cu ceva timp în urmă, și comunitatea creștină a Bisericii Penticostale din Secusigiu.

Da, și o fac cu plăcere și în jurnalul nostru al primărilor, pentru a arăta și cititorilor din alte localități ce frumoasă comu-

nită creștină aparținând, cum spuneai, Bisericii Penticostale, ființează în comuna noastră. Salutul meu, de care ai amintit, l-am adresat cu prilejul serilor de evanghelizare desfășurate la Biserica Penticostală. Seri frumoase, seri pline de bucuria slujirii lui Dumnezeu și de ascultare a cuvântului Său. De altfel, comunitatea penticostală este o comunitate reprezentativă pentru comuna noastră, o comunitate a cărei membri se bucură și se vor bucura mereu de tot respectul și de toată prețuirea mea. Oameni care mi-au fost și îmi sunt mereu aproape în toate acțiunile pe care le-am desfășurat și le desfășor prin activitatea mea administrativă pusă în slujba întregii comune.

Dumneavoastră fiind ortodox.

Da. Și urmând crezul meu, îmi exprim și pe această cale bucuria de a vedea mereu că toate cultele religioase din comuna noastră reprezintă un liant al înțelegerii și buneii conviețuiri. Pentru că, vezi dumneata, omul când se îndepărtează de credință, de Dumnezeu, se sălbățește, devine fiară.

Din albumul cu poze al „Micului jurnal al primărilor”

Domnul primar Ilie Cheșa, membru al Biroului Director al Asociației Primarilor din Banatul Istoric, alături de colegii săi din județul Arad, prezenți la întrunirea „Asociației Primarilor din Banatul Istoric” din 27 februarie 2020. Vremuri frumoase când oamenii nu se fereau unii de alții. Dar, să nu ne temem și să urmărim îndemnul versurilor scrise de poetul Damian Ureche în 1977: „Să facem adăpost din conștiință, / Un buncăr pentru fiecare ins, / Atomica minciună planetară / A explodat, dar încă nu ne-a-nvins.” Parcă au fost scrise azi...

Pagină realizată de Mihaela ASTRENIE

„Modul de atribuire a proiectelor se face și pe motive politice!”

Gabriel ILAȘ - Primar al comunei Cenei

Efrumos drumul spre Cenei, frumoasă și bine gospodărită este și comuna, iar dialogul cu domnul primar a fost unul desfășurat sub semnul detașării de problemele create, de-a lungul timpului, de adversarii săi și ai comunei aflați ca membri în Consiliul Local.

Domnule primar Gabriel Ilaș, în cele mai multe interviuri pe care le-am luat edililor din Banat s-au plâns că legislația este foar-

te complicată și de obicei îngreunează activitatea administrațiilor locale. Ce îmi puteți spune în acest sens?

Domnule Miron, cadrul legislativ se schimbă foarte des în România și de aceea este și greu de aplicat de cele mai multe ori. În aceste condiții, dacă un primar are experiență și rutină va ști cum să procedeze. De aceea, eu mizez pe experiență în activitatea administrativă și așa apare și progresul, prin toate proiectele pe care încerc să le implementez în comuna Cenei.

Care este situația actuală cu finanțările și punctajul în aprobarea proiectelor europene?

Un proiect pentru a avea succes depinde de modalitatea de finanțare și asta se face în funcție de rangul primăriei și de nivelul de venituri pe care îl are o comună: deține finanțare proprie sau nu. Atunci poți face investiții mai mari sau mai mici și astfel poți aduce progresul și modernizarea localității. Trebuie să spun că nu am avut parte de o finanțare majoră de la Uniunea Europeană sau prin PNDL. Majoritatea proiectelor s-au desfășurat cu finanțare de la bugetul local.

De ce s-a întâmplat asta?

În cazul fondurilor europene am depus un proiect pe măsura 322 în urmă cu ceva ani. Din păcate, în timp ce înaintam cu demersurile pentru finalizarea proiectului, atunci s-a schimbat din mers legislația și modul de a puncta componentele care făceau parte din proiectul respectiv. Era un proiect pe apă - canal pentru comuna Cenei, pentru drumuri, componenta culturală, păstrarea și promovarea tradițiilor și after school. Pe măsura 322, acel proiect era mare și cuprindea cinci compo-

nente. Le aveam, iar componenta principală era apă-canal. Din nefericire, spre final, s-a schimbat modalitatea în ceea ce privește punctarea, componenta principală devenind drumurile. Din punctul meu de vedere e o anomalie acest sistem. Nu așa trebuiau să se desfășoare lucrurile. Mai întâi trebuia componenta apă-canal, să poți săpa terenul, să bagi țevile, apoi să vii să faci asfaltări și celelalte lucrări la drumuri.

Carevasăzică au schimbat regulile în timpul jocului.

Exact! S-au schimbat regulile în timpul jocului, ceea ce a avut un efect foarte grav în demersurile de pregătire a proiectului. Mai mult, în zona în care ne aflăm, Timișul fiind recunoscut ca un județ bogat, față de alte zone din țară recunoscute ca fiind defavorizate, punctajul era mai mic față de alte județe pe același tip de proiect. Ca să vedeți câte piedici sunt în demersurile de pregătire a unui asemenea proiect cu finanțare europeană și să vedeți cu ce ne confruntăm noi, administrațiile locale, atunci când vrem să atragem fonduri de investiții de la Uniunea Europeană.

În această direcție politicul are vreo influență?

Sigur că da! Dar mai grav este faptul că modul de atribuire a proiectelor s-a făcut și se face și pe motive politice, de cele mai multe ori. Mi se pare nedrept și incorect să aprobi un proiect pe motive politice. Nu se face așa ceva în mod normal, dar iată că în țara noastră se procedează așa, chiar dacă este vorba de proiecte europene. Toate comunitățile au nevoie de dezvoltare și nu vor putea dacă intervine elementul politic în acest domeniu al finanțării.

Și astfel unde se poate ajunge?

Astfel, unele localități nu vor mai putea niciodată să acceseze fonduri, tocmai pentru că nu au pe cineva din partid acolo unde trebuie.

Rubrica medicului de familie Coronavirus sau anxietate?

Mai mulți cititori ai jurnalului nostru, ne-au întrebat dacă durerea în piept e un simptom al noului coronavirus, COVID-19 sau altceva. Un nas curgător ... durere în gât ... durere în piept. În acest sens, ne-am adresat doamnei doctor Carmen Ionescu, care ne-a spus: „Durerile toracice din anxietate și chiar COVID-19 se pot simți asemănătoare cu durerile de inimă - dar cu diferențe importante. Durerea toracică legată de anxietate apare de obicei din senin. Natura bruscă a acestui tip de durere sugerează anxietate. Durerea toracică de la COVID-19 nu survine brusc.

Rubrica elevilor

Elevii ne întrebă, noi răspundem

Fidelă cititoare a jurnalului nostru, eleva Marioara Negru din comuna Cenei, ar vrea să știe cum se spune corect: „Merită” sau „se merită”? Dragă Marioară, în limba română, verbul „a merita” nu este verb reflexiv sau, mai pe înțelesul tuturor, nu există în limba română verbul „a se merita”. În fond, avem de-a face cu un reflexiv parazit, în condițiile în care verbul „a merita” nu poate fi folosit decât la diateza activă, niciodată la cea reflexivă, ca să discutăm în termeni de specialitate. Iar în termeni mai limpezi, trebuie să spunem că alăturarea lui „se” la verbul „a merita” nu este corectă decât într-o singură situație, foarte clară, atunci când e vorba de următoarea structură: „Cei doi se merită unul pe altul”. Mai simplu, îți spun un truc pe care-l poți folosi oricând: structura „se merită” este corectă numai dacă după ea putem substitui sintagma „unul pe altul”. Altminteri, verbul „a merita” se folosește doar la diateza activă: Spre exemplu: „Merită să vii până aici...” „Merită să încerci.” „Merită să mergi de Revelion la munte.”

După cum se poate vedea, în niciunul dintre exemplele de mai sus verbul „a merita” nu poate fi urmat de sintagma „unul pe altul”, prin urmare nu trebuie însoțit de reflexivul „se”.

Pagină realizată de Gheorghe MIRON

„Adresez sincere mulțumiri întregii echipe a Consiliului Local al comunei!”

Ilie SUCIU - Primar al comunei Lenauheim

Am pornit spre comuna poetului, în una din acele zile când se deschid pe câmpuri florile primăverii la primele raze ale soarelui. Flori modeste și fragede, însă flori adevărate, care priveau ca niște ochișori plini de uimire câmpia nemărginită. La intrarea în primul sat, o mamă tânără își legăna copilul în brațe cântându-i un cântec de leagăn mai liniștitor decât susurul unui pârâu. Mai departe, găgâitul găștelor și behăitul unei turme mici însoțeau cântecele a două fete care spălau cergile iernii în apa râului. Da, natura este minunată, pentru că natura este Dumnezeu. Pe domnul primar al comunei l-am întâlnit în dreptul primăriei, nu l-am întrebat dacă pleca, nici dacă se întorcea, fiind mai zorită să-i cer un scurt interviu.

Domnule primar, că acum veniți sau că acum plecați, bănuiesc că tot grăbit sunteți.

Ai dreptate. Mai avem o serie de lucrări pe care trebuie să le văd, urmând vorba veche românească: „ochiul gospodarului îngrășă vita”.

Am încheiat întâlnirea trecută vorbind despre buget.

Exact.

Acum, tot legat de buget doresc să aflu, atât eu, cât și cititorii noștri din comuna Lenauheim, dacă există asigurată, în cadrul acestui buget pentru anul 2020, suma necesară pentru plata indemnizațiilor persoanelor cu dizabilități și a asistenților personali?

Da, e foarte bine că îmi pui această întrebare pentru că răspunsul chiar este unul de interes cetățenesc. Este rezolvată suma necesară pentru plata indemnizațiilor, atât pentru persoanele cu dizabilități cât și a asistenților personali. Și vreau, cu acest prilej, să adresez sincere mulțumiri întregii echipe a Consiliului Local al comunei Lenauheim, pentru felul în care a colaborat la elaborarea acestui buget.

Este un buget asemănător cu cel de anul trecut?

Nu, din păcate, este un buget simțitor mai mic.

Cu cât?

Este un buget mai mic cu 40% comparativ cu cel de anul trecut și, din acest motiv, ne-am văzut nevoiți să completăm, la acest capitol al indemnizațiilor pentru persoanele cu dizabilități și a asistenților personali, cu suma de 815.000 de lei din venituri proprii.

Vă asigură bugetul acestui an și fondurile necesare instituțiilor de învățământ de pe raza comunei?

Desigur, de la elaborarea lui, am fost preocupați să asigurăm fondurile necesare încălzirii atât a școlilor cât și a grădinițelor aflate pe raza comunei noastre. Totodată, am asigurat și banii necesari bunei funcționări a administrației locale, și când spun asta mă refer la salariile necesare personalului angajat pentru întreg anul în curs.

Despre «Centrul de Zi», ce-mi puteți spune?

Pentru desfășurarea activităților, în condiții optime, a „Centrului de Zi” pentru copiii din comuna noastră, am alocat suma de 230.000 de lei.

Domnule primar, dacă nu ați fi zorit de timp, v-aș mai întreba și despre investiții.

Îți promit că data viitoare vom vorbi și despre ele.

Vă mulțumesc.

Și eu îți mulțumesc.

Un mare poet pe nedrept uitat – Damian URECHE

Perfectul simplu

Sătul de câte mi se-n tâmplă,
Flămând de câte nu le am,
Cu suflul suind spre tâmplă,
Aseară ți-am bătut la geam.

Dar eu băteam ca o fantomă,
Cum numai sperații bat,
Simțea a părului aromă
De tine cel nevindecat.

Băteam încet, băteam și tare,
Sperând că poate-o să-mi deschizi,
Îți pregătisem o urare
Și-un crin cu umerii lichizi.

Bătui încet, bătui și tare,
Perfectul simplu mă bătui,
Și noaptea, cât fu ea de mare,
În clipă repede trecui.

La ora aceea furtunoasă
Nu bate-n geamuri cine-i domn,
Când toți cei duși revin acasă
Și-s gata-gata pentru somn.

De-atunci eu nu mai bat niciunde
La taina gurilor de rai,
Chiar dacă vocea ta răspunde
Din casa-n care nu mai stai!

Barometrul românesc

Românii trăiesc bine merci și fără cultură

Doar 21% dintre români au citit o carte în ultimul an, în schimb, cei mai mulți dintre români se uită la televizor aproximativ trei ore pe zi și folosesc internetul pentru rețelele de socializare zilnic (70%). Românii le place să se uite la TV, să asculte muzică, în general piratată, să meargă la mall, să vadă un film american polițist, regizorul lor preferat este în continuare Sergiu Nicolaescu, cumpără o carte pe an, ceea ce nu înseamnă neapărat că o și citesc. La nivel național, activitatea culturală desfășurată cel mai des este ascultatul de muzică.

Posta redacției

Elevii ne întreabă, noi răspundem

Eleva Raluca Sfetcu, din comuna Lenauheim, ne întreabă de unde provin expresiile „lacrimi de crocodil” și „fiasco”? Dragă Raluca, „lacrimi de crocodil” este o expresie pe care o folosim destul de des. De unde provine ea de fapt? În vechime exista credința că, în perioada când își aduce pe lume puii, crocodilul, fiind mai greoi în mișcări, recurge la un vicleșug ca să-și procure hrana. Se așază pe malul fluviului, se spune, și se preface că suferă, imitând destul de bine plânsul omului. Stârnind mila celor care treceau pe lângă el, își atrăgea în acest fel victimele și le devora apoi. Expresia, care azi înseamnă exact durere prefăcută și suferință amăgitoare, există în cam toate limbile. Cât privește cuvântul „fiasco” în italiană, de unde provine, sensul lui propriu este „sticlă”, mai exact „carafă”. Se presupune că la origine a existat un italian din zona Veneției, pasionat de spectacole. Într-o seară, bărbatul cu pricina s-ar fi aflat într-un local unde se desfășura un spectacol muzical. Și supărat nevoie mare pentru că nu i-a plăcut cum cânta unul dintre interpreții de pe scenă, a cerut un „fiasco”, adică o carafă, pe care s-o arunce pe scenă în semn de protest. Gestul a fost imitat de mulți alții și în acest fel „fiasco”, adică sticla aruncată pe scenă, a devenit sinonimă cu eșecul, cu insuccesul. În timp, expresia a părăsit sala de spectacol, iar astăzi cuvântul „fiasco” acoperă aproape orice tip de eșec.

Pagină realizată de Mihaela ASTRENIE

„De când am fost ales în demnitatea de primar am urmărit doar binele comunei!”

Ioan NEGREI - Primar al comunei Vinga

La ceasul când am pornit spre Vinga, noaptea ostenise câinii și acum, peste satele din câmpie, nu se auzea decât corul ritmat al broaștelor răzbind când mai tare, când mai încet dinspre mocirlele bălților aproape secate. Stăpânea încă o urmă de lună galbenă, așezată ca un craniu pe tava cerului găurită de stele și totul în jur era alb, un alb făinos, ireal și iritant, albul dimineților de pustă toropind salcâmi, tulburând somnul oamenilor. În sediul administrației domnește, ca de fiecare dată, ordinea și curățenia. Ordinea, curățenia și politețea domnului primar, care mă primește cu același zâmbet blajin, iubitor de oaspeți.

Domnule primar, la trecuta noastră întâlnire mi-ați vorbit despre buna înțelegere pe care o aveți cu membrii Consiliului Local.

Da, reafirm cu bucurie că acest lucru posibil până acum va fi continuat și în perioada care urmează. Și este posibil să continuăm astfel atâta vreme cât colaborarea noastră are la bază respectul reciproc și interesele comunei noastre. Și, nu în ultimul rând, transparența decizională acceptată de toți factorii responsabili. În fond, toți locuim în aceeași comună și numai împreună putem garanta comunei Vinga un viitor frumos.

Ați promovat de la începutul activității dumneavoastră în cadrul administrației locale un anumit mod de lucru?

În primul rând am încercat să determin o bună colaborare cu toți consilierii locali, apoi modul de lucru pe care l-am promovat mereu fiind acela că, indiferent de opțiunile și apartenența politică, noi trebuie să stabilim un cadru civilizat de muncă, o atmosferă propice dezvoltării unui dialog constructiv, pentru că numai astfel vom putea accede la soluții optime, soluții care să ducă la modernizarea comunei și la o eficientizare maximă a activității administrative.

Vă mai amintiți, domnule primar, care a fost principalul dumneavoastră obiectiv din prima zi de lucru ca edil al acestei comune?

Sigur că îmi amintesc! Și asta cu atât mai mult cu cât el este același pe care îl am și azi.

Mi-l puteți spune și mie și cititorilor noștri?

Domnișoară Mihaela, de când am fost ales în demnitatea de primar am urmărit doar binele comunei. Din acest motiv, am arătat cu orice prilej deschiderea mea pentru o cât mai bună colaborare cu toți factorii decizionali din cadrul administrației noastre, precum și cu colegii din Consiliul Local. Consider și azi, așa cum am crezut și în prima mea zi de mandat, că este nevoie de înțelepciune consensuală pentru a putea pune binele comunei, a stabilității administrative, înaintea intereselor de partid. Gândind astfel, putem găsi mai ușor acel drum care duce la o mai rapidă și eficientă realizare a proiectelor noastre.

Dacă tot ați amintit de proiecte, pot să vă întreb despre proiectele viitoare, pentru că cele împlinite le putem vedea cu ochiul liber?

Dragă, proiecte și planuri avem berechet, dar, așa cum am mai spus și cu alt prilej, eu doresc să ne axăm eforturile din perioada imediat următoare pe finalizarea lucrărilor la proiectele pe care le-am câștigat, căutând totodată să obținem finanțări și pentru proiecte noi, proiecte pe fonduri europene și nu numai. Dar, cu permisiunea ta și a cititorilor, despre ele aș dori să vorbesc la o altă întâlnire a noastră.

Tineri voluntari din Vinga în sprijinul cetățenilor vârstnici

Odată cu apariția în lume și implicit în comuna Vinga a pandemiei de coronavirus, tinerii voluntari din comună și-au intensificat acțiunile. Aceste acțiuni s-au îndreptat către bătrânii singuri și către persoanele cu venituri foarte mici. Acțiunile cele mai importante au fost distribuirea de măști, colectarea de donații, distribuția de pachete cu alimente de bază, produse igienico-sanitare și medicamente.

Pe toată perioada pandemiei, voluntarii comunei Vinga țin legătura cu persoanele vulnerabile și îi ajută să treacă cu bine prin această perioadă dificilă.

Pagină realizată de Mihaela ASTRENIE

„Bătrâni ajunși genii de cârciumă!”

Munții Zărandului. O garsonieră montană, cum îi place lui Vasile Todi să-și numească această locuință așezată într-un peisaj paradisiac, în dreptul căreia susură mereu un pârlăș și noi stând de vorbă...

Domnule Todi, ați aflat de afirmația lui Oprișan, cum că „noi, moldovenii, noi, Moldova, am rămas cu buză umflată de la 24 ianuarie 1859, când ne-au păcălit să le dăm capitala țării la București? Atunci au făcut mari promisiuni Moldovei. De atunci și până acum, de 161 de ani, cei de la București nu s-au mai ținut de cuvânt niciodată față de Moldova”.

Dacă are dreptate, atunci o poate împărți cu noi, bănașenii. Și are?

Are. E un adevăr de netăgăduit că Iașiul a suferit foarte mult din cauza strămutării centrului politic la București și puțin a lipsit ca după alungarea lui Cuza, mișcarea separatistă să aibă succes. Cu atât mai mult cu cât în fruntea ei se afla Mitropolitul Calinic Miculescu, o personalitate respectată în Țara Moldovei, căruia, în Duminica Tomei, în catedrala ticsită de lume, la sfârșitul liturghiei, când ieșea cu crucea, poporul îi cerea să rămână în fruntea comitetului separatist, să meargă la Palatul Administrativ și să anunțe ruperea unirii, după care să revendice drepturile Moldovei trădată de București și să proclame ca regent provizoriu al Moldovei pe Roznovanu. Dragă, atunci s-a deschis focul împotriva moldovenilor, au fost adevărate lupte de stradă, cum peste 123 de ani, din cu totul alte pricini, s-a petrecut la Timișoara. La noi s-au scos taburile, iar la ei cavaleria. Și era în sfânta zi de duminică 3 aprilie 1866. Creștini...

Parlamentarii români de azi?

Draga mea, parlamentarii de azi reprezintă o nevolnică entitate gregară. Păi, dacă ăștia sunt parlamentari atunci ce-au fost Maiorescu, Take Ionescu, Lahovary? Iancu Lahovary, care, aflat la tribuna parlamentară descoperirea noi izvoare de oratorie și când credeai că a terminat, Lahovary o lua d-a capo. ăștia nici măcar mâini de parlamentari nu au. Te-ai uitat vreodată, cu atenție, la mâinile parlamentarilor români?

Nu. Cu ce aduc?

Aduc cu niște minipălării deschise pentru a primi pomană. Asta ca să știi ce așteaptă viitorii parlamentari. Și, până primesc mila, adoptă o atitudine umilă de calfă de bărbier, după care, redevin ciuperca politicianiste de proveniență îndoielnică, crescute pe gunoiul popular al votului obștesc. Bacante cu pantaloni bărbătești. Roxana, dintre cele trei știute generații de comuniști ăștia de azi reprezintă arhetipul celei de-a patra generație, cea care nu mai are nevoie să-i omoare pe toți foștii dușmani de clasă, ci doar să fure pentru a se instala în confortul opulenței. Ei nu știu că din aristocrat poți deveni răufăcător, asemeni lui Karl Moor, din „Hoții” lui Schiller, care preia conducerea unei bande de asasini atunci când nu mai vede nicio altă cale de a remedia nedreptățile din societate, dar dintr-un hoț să devii un aristocrat autentic și respectat, niciodată. ăștia, dragă, sunt în stare să fure și bănuțul din cutia de tablă a orbului.

Ați făcut, într-un interviu acordat domnului Constantin Jichița, o afirmație care mi-a dat de gândit.

Care?

Acea unde vă exprimați convingerea că evreii nu roagă decât atunci când vând mărunțișuri, în rest poruncesc. De ce credeți dumneavoastră că sunt atât de puternici evreii?

Știi de ce sunt puternici evreii? Pentru că atunci când este vorba de neamul lor, toți ca unul gândesc precum Estera: „Căci – nu-i așa? – cum aș putea eu să mă uit la necazul poporului

meu, și cum aș putea să rămân vie când neamul meu piere?” Domnișoară, să nu uiți niciodată că evreii trăiesc după legi drepte și sunt fii ai Preaînaltului și Preamarelui Dumnezeu-Cel-Viu. Și mai e ceva, ceva care azi amplifică diferența dintre ei și ceilalți.

Vă ascult.

Roxana, copiii lor fac școala cu creionul în mână și mai târziu cu laptopul. Și o fac la vreme și temeinic. Noi, ceilalți, punem copilului în pătuț un smartphone și ne amintim de el, de copil, doar când îl auzim plângând, pe când ei îi oferă o carte pe care o povestesc împreună, apoi o altă carte și din carte aceea copilul este ajutat să afle că în această lume perisabilă, nimic nu este disponibil fără efort. Și din acest motiv, destinul lor nu se va vărsa niciodată în matca banalității cotidiene. Dar îți propun să mai vorbim despre acest subiect, atunci când vei găsi răspunsul la o întrebare, aparent, simplă.

Cum sună întrebarea?

De ce acolo unde forța minții e chemată să facă diferența, îndeobște câștigă evreii?

Sunteți mason?

Și asta mă întrebi așa ex abrupto?

Da.

Nu sunt dragă, iar dacă am fost cândva, acum nu mai sunt. Asta fără a fi influențat de poziția oficială a Bisericii Ortodoxe Române față de Francmasonerie, care este una foarte clară. Dar, de când am aflat că și iluziile îmbătrânesc, nu-mi mai permit iluzii. Am redescoperit umorul omului de la țară, ca să nu spun înțelepciunea, care preferă adevărul elementar celui discret. Știi, solidaritatea masonică română de azi se regăsește întrutotul în îndemnul celebrei Madeleine: „Cherchez l'affaire!” Dar am prieteni buni, trebuie să recunosc, din sfera masoneriei. Pe unii îi întâlnesc în viața de zi cu zi, iar pe cei mai rafinați intelectual în bibliotecă.

Ce amintire frumoasă se arată memoriei dumneavoastră, acum când stăm de vorbă?

Demult, în anii prunciei mele, într-o vară când domneau peste sat miresmele livezilor de piersici și ziua se căptușea cu mătasea amurgului, am ascultat conversându-se doi din bătrânii comunității. Am fost martorul privilegiat al unui dialog pe care nu-l vei putea auzi în nicio metropolă. Erau în grădina cârciumii, la umbră, și unul din ei lăsându-se pe spătarul scaunului, trăgând cu ochiul spre celălalt, cu gândul, cred eu, la ceva păcate săvârșite în anii tinereții, cu muieri la care nu se putea ajunge pe drum drept, întreabă:

- Costache, cum ne mai înfățișăm noi acum pe lumea cealaltă?

La care moș Costache, cu glas domol, după o scurtă chibzuință, îi răspunde:

- De, mă Hristule, ne rugăm frumos de ei, poate ne lasă. Iar dacă nu ne dau drumul, să știi că nici aici nu-i chiar atât de rău.

Bătrâni ajunși genii de cârciumă... Și lângă ei, mereu, un țigan cu surtucul ca un muzeu de petice, aștepta ordinul lor, cu vioara-n cumpănire, la ceasul când ardea asfințitul ca sângele de fecioară în vine.

Fragment din interviul realizat de Roxana FURDEAN pentru „Almanahul Dobrogea-2020”

